

20.12.2017

H 00645/17

Sisäministeriölle

Viite: Lausuntopyyntöne 29.11.2017; SM17193958, SMDno-2015-1328

Asia: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta.

Lakiehdotuksessa esitetään, että karkottamispäätökset, jotka koskevat kolmansien maiden kansalaisia ja jotka on tehty ulkomaalaislain 149 §:n 1 momentin 2-4 kohdan ja 4 momentin perusteella, voitaisiin panna täytäntöön aikaisintaan 30 päivän kuluttua siitä, kun päätös on annettu tiedoksi, jollei hallinto-oikeus toisin määrää. Samoin esitetään, että EU-kansalaisten ja heihin rinnastettavien maasta karkottamista koskeva päätös, joka on tehty sillä perusteella, että karkotettavan katsotaan vaarantavan yleistä järjestystä ja turvallisuutta siten kuin ulkomaalaislain 156 §:ssä säädetään, voitaisiin panna täytäntöön aikaisintaan 30 päivän kuluttua siitä, kun se on annettu tiedoksi, jollei hallinto-oikeus toisin määrää. Lakimuutos ei koske pakolaisaseman tai toissijaisen suojeluaseman saaneen ulkomaalaisen karkottamista koskevan päätöksen täytäntöönpanokelpoisuutta.

Voimassa olevan ulkomaalaislain 200 §:n mukaan karkottamista koskeva päätös ei ole täytäntöönpanokelpoinen ennen kuin asia on lainvoimaisesti ratkaistu. Hallinto-oikeuden toiminnalle esitetyllä lainmuutoksella olisi merkitystä täytäntöönpanonkieltoa koskevien hakemusten kannalta. On odotettavissa, että kaikkien karkottamista koskevien valitusten yhteydessä haettaisiin myös täytäntöönpanon kieltoa. Vuonna 2016 Helsingin hallinto-oikeuteen tuli vireille 123 karkottamista koskevaa valitusta ja kuluvan vuoden marraskuun loppuun mennessä on saapunut 61 valitusta. Edellä mainittuihin määriin sisältyy myös valituksia sellaisista karkottamispäätöksistä, joita lakiesitys ei koske. Esitetty lakimuutos merkitsee hallinto-oikeudelle jossain määrin lisätyötä. Kun hallinto-oikeus ratkaisee täytäntöönpanonkieltoa koskevat hakemukset muissa ulkomaalaisasioissa nopeasti ja jopa saapumispäivänä, voidaan arvioida, että myös karkotuspäätösten täytäntöönpanonkieltihakemukset on mahdollista ratkaista lyhyessä ajassa, vaikka ne ainakin osassa tapauksista vaativat enemmän harkintaa kuin täytäntöönpanonkieltihakemukset muissa ulkomaalaisasioissa. Helsingin hallinto-oikeus ei vastusta esitettyä ulkomaalaislain 200 §:n muutosta.

Lakiehdotuksessa on esitetty lisättäväksi lain 192 §:ään 5 momentti, jossa säädetään hallinto-oikeuden kiireellisesti käsiteltäväksi 149 §:n 1 momentin 2-4 kohdissa ja 4 momentissa mainituin perustein tehdystä karkottamista koskeva valitus ja samoin myös valitus, jota koskeva päätös on tehty sillä perusteella, että karkotettavan katsotaan vaarantavan yleistä järjestystä ja turvallisuutta 156 §:ssä säädettyin edellytyksin.

Turvapaikkaa ja toissijaista suojelua ja eräitä muita ulkomaalaislain 193 §:ssä tarkoitettuja asioita koskevat valitukset on jo säädetty kiireellisesti käsiteltäviksi. Esitetty lakimuutos lisää kiireellisesti käsiteltävien muutoksenhakuasioiden määrää entisestään. Kun yhä lisää muutoksenhakuasioita säädetään kiireellisesti käsiteltäviksi, on samalla huomioitava se, että hallinto-oikeudella pitää olla riittävät resurssit selviytyä toisaalta nopealla aikataululla kaikista kiireellisistä asiaryhmistä ja toisaalta kohtuullisessa ajassa myös kaikista muista asiaryhmistä.

Lausunnon on valmistellut hallinto-oikeustuomari Outi Niemi.

Liisa Heikkilä

ylituomari

